

Dokter-Djawaschool. — Het jaarverslag van de school tot opleiding van inlandsche artsen te Weltevreden vermeldt het volgende.

Het schooljaar 1906—1907 eindigde 5 October met 132 leerlingen, waarvan 4 tot inlandsch arts werden bevorderd. Voor den cursus 1907—1908 meldden zich 52 leerlingen aan, waarvan slechts 46 tot het admissie-examen konden worden toegelaten. Daarvan slaagden er 26, en werden later nog twee aangenomen, zoodat de laagste klasse in 1907 28 leerlingen telde, en het geheele aantal leerlingen 150 bedroeg, waarbij nog drie in den loop van den cursus werden aangenomen. Hiervan kwamen 70 leerlingen in de voorbereidende en 83 in de geneeskundige afdeeling. In den loop van het schooljaar werden er 11 leerlingen wegens gebrek aan aanleg en onwil ontslagen, zoodat op 19 September 1908, het schooljaar eindigde met 131 leerlingen, waarvan er 9 tot inlandsch arts konden bevorderd worden.

De polikliniek werd bezocht door 7263 lijdens, en er werden opgenomen 371 patiënten, die gezamenlijk 11.376 verpleegdagen genoten, alles in het laatste schooljaar. De directeur van 'slands koepokinrichting en van het Instituut PASTEUR was zoo welwillend eenige lessen te geven over de vaccine en wat daarop betrekking heeft, benevens over de methode van PASTEUR ter behandeling van door dollehonden gebeten personen.

Bestrijding der tuberculose. — Uit het 6de jaarverslag der vereeniging tot bestrijding der tuberculose, gehouden te Rotterdam, blijkt, dat de verwachtingen omtrent de baten van het „Gulden boek voor tuberculeuse kinderen” ten opzichte van de opwekking ter bescherming van het tuberculeuse kind, zoowel als van de materiele voordeelen voor het zeehospitium niet teleurgesteld zijn. Aan het consultatiebureau meldden zich in 1908 voor de eerste maal aan 655 patienten. Bovendien kwamen van vorige jaren 638 patienten aan het bureau terug, zoodat in 1908 in het geheel 1293 patienten in observatie waren. Het sputumonderzoek had in 202 gevallen plaats, in 59 gevallen met, in 143 gevallen zonder resultaat. De gewone onderstand bestond behalve in ligstoelen, ledikanten, dekens, beddegoed, eieren en vleesch in 30 duizend fleschen melk aan 339 personen. Geldelijke hulp ontvingen 107 patienten, voor betere woning, hulp in de huishouding, geldelijke tegemoetkoming. Voor 39 patienten werd bovendien nog f 1863 beschikbaar gesteld, door werkgevers en particulieren, voor kosten van uitzending naar een sanatorium, de Sophia-stichting te Scheveningen en het zeehospitium te Katwijk aan Zee enz. Door bemiddeling der vereeniging gingen 7 patienten naar een sanatorium, 7 kinderen naar de Sophia-stichting, 50 kinderen naar het zeehospitium te Katwijk; 67 patienten werden verpleegd in de lighallen der vereeniging en 159 patienten in de gelegenheid gesteld te huis een ligkuur te doen. Huisbezoek ontvingen 1293 patienten.

De lighalleu „Rozenburg” werden 17 Febr.—18 Dec. 1908 bezet door 67 patiënten (23 m. 44 vr.) met 7003 verpleegdagen. Desinfectie had plaats in 177 gevallen.

In het zeehospitium te Katwijk aan Zee waren op 1 Jan. aanwezig 70 (34 m. en 36 vr.) kinderen, terwijl van 6 April—31 Dec. 1908, zijn opgenomen 135 kinderen, die gezamenlijk 15.465 verpleegdagen behoefden.

Amsterdamsche wijkverpleging. — In het nu afgelopen vereenigingsjaar 1 Maart 1908 tot 1 Maart 1909 werden in het geheel, op verzoek

van 170 geneeskundigen, 26.142 bezoeken door de zusters afgelegd. Daarvan waren 8040 kosteloos, 11.370 in de drie laagste klassen, en in de drie hoogste klassen, (resp. I. 1126, II. 1705 en III. 3495) 6326. In deze drie klassen is de betaling voldoende, om, zoo *alle* bezochte personen zich daarin konden rangschikken, de onkosten te dekken. Daaruit volgt, dat er bij elk bezoek heel wat moet worden bijgepast, want het grootste gedeelte der bezoeken wordt afgelegd bij hen, die tot de onvermogens gerekend moeten worden d. z. zij die *niet arm genoeg zijn* om hulp te krijgen van de gemeente, maar *wel zóó arm zijn*, dat zij *niets* kunnen bijdragen in de onkosten der wijkverpleging.

DANIËLS.

Oorzaak van den dood in de week van 21 Maart tot en met 27 Maart 1909.	Amsterdam.					Rotterdam.					's-Gravenhage.							
	Totaal.	Onder het jaar.	1—4 jaren.	5—19 jaren.	20—64 jaren.	65 en meer j.	Totaal.	Onder het jaar.	1—4 jaren.	5—19 jaren.	20—64 jaren.	65 en meer j.	Totaal.	Onder het jaar.	1—4 jaren.	5—19 jaren.	20—64 jaren.	65 en meer j.
Febris typhoidea.....	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	1	.	.
Mazelen	8	1	7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	1	1	1	.	.
Roodvonk	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Kinkhoest	4	1	2	1	.	.	1	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Diphtherie en croup.....	2	.	2	.	.	.	1	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Influenza	4	1	.	.	2	1	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Cholera nostras.....	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Longtuberculose	18	.	.	1	17	.	10	.	3	6	1	.	5	.	.	1	4	.
And. vormen v. tubercul.	5	1	4	.	.	.	8	1	4	3	.	.	2	.	2	.	.	.
Kank. e. a. maligne tumor.	14	.	.	.	6	8	10	.	.	2	8	.	5	.	.	.	3	2
Meningitis	1	.	.	1	.	.	4	1	1	2	.	.	3	2	.	.	.	1
Organische hartgebreken.	18	.	.	.	5	13	10	.	.	5	5	.	8	.	.	.	2	6
Croupeuse pneumonie....	16	1	5	1	4	5	5	1	.	2	2	.	2	.	.	.	1	1
And. ziekte v. d. ademh.org.	21	5	5	.	4	7	14	3	2	1	8	.	8	1	1	.	5	1
Ziekt. d. spijsvert. organen.	8	4	.	.	2	2	6	3	.	1	1	1	8	3	.	.	4	1
Ziekten van de nieren...	7	.	.	.	3	4	8	.	.	4	4	.	2	.	.	1	1	.
Z. v. kraamb. e. zwangersch.	1	.	.	.	1	.	1	.	.	1	.	.	.	.	.	.	1	1
Gewelddadige invloeden..	.	.	.	.	.	.	3	.	.	2	1	.	3	.	.	1	1	1
Andere ziekte. e. onbekend.	60	6	3	.	17	34	39	9	3	.	6	21	35	4	1	3	10	17
Totaal.....	188	20	29	4	61	74	121	19	11	10	30	51	85	11	5	8	31	30
Levenloos aangegeven....	15	.	.	.	.	.	11	.	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.

Sterfte op 1000 inw. per jaar: te Amsterdam 17.31, te Rotterdam 15.73 en te 's-Gravenhage 17.34. Aantal geborenen te Amsterdam 242, op 1000 inw. per jaar 22.28, te Rotterdam 267, te 's-Gravenhage 125.

Dr. RINGELING (Amsterdam). Dr. G. PRINS (Rotterdam, 's-Gravenhage).

Taberculose-bestrijding. — Op 2 April heeft te Arnhem in de Thomas à Kempislaan de eerste steenlegging plaats gehad van het dienstgebouw en de lighallen der Vereeniging tot bestrijding der tuberculose.

Nieuwe ontsmettingsoven. — Te Lochem zal de „Tuberculose-vereeniging”, in vereening met het „Ziekenhuis” en „Het Roode Kruis” aldaar, een ontsmettingsoven doen bouwen.